

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 15 (4)

Izdan 1 januara 1933.

PATENTNI SPIS BR. 9424

Typograph G. m b. H., Berlin, Nemačka.

Prstenasta spacija za strojeve za slaganje matrica i lijevanje redaka.

Prijava od 10 septembra 1931.

Važi od 1 februara 1932.

Traženo pravo prvenstva od 22 maja 1931 (Nemačka).

Pronalazak se odnosi na poboljšanje prstenaste spacije (Ringspatije) za strojeve za slaganje matrica i lijevanje redaka, kod kojih se spacije jednako kao i matrice vode ovješene na žice u kružnom ophodu i kod kojih se složeni redovi po turalu turalu do mjesta za lijevanje u okomito pomičnim saonama, a poslije odlijevanja po ovim saonama nose gore k mjestu za odlaganje. Pronalazak je jednako uporabiv kod jedno- kao i kod dvoprstenastih spacija. Niže se opisuje u vezi sa za dugačke štapove matrica prikladnim dupličnim spacijama sa dvije, jedne iznad druge smještene, kružne jednostavne spacije.

Nekretni dijelovi ovakvih dvoprstenastih spacija spojeni su međ sobom poznatim načinom pomoću brvna, na čijoj jednoj strani leže okretljivi klinasti prsteni. Brvno imade prema gore krak, na čijem se gornjem kraju nalazi kuka, pomoću koje spacije kao i matrice vise na provodnoj žici. Prstenaste spacije imadu običajnim načinom u svojoj osi kvadratične otvore, s kojima za trajanja iskapčanja sjede na četverouglastim osovinama, čijim se kretanjem obavlja iskapčanje redaka. Ovakove se prstenaste spacije, koje, kako je poznato, osiguraju dobro iskapčanje, mogu kod strojeva predpomenute vrsti upotrebljavati tek, od kada je uspjelo — prema njemačkom patentu 485 370 — za preokretanje klinastih prstena potrebne četverobridne osovine namjestiti tako pomično, da se iza odlijevanja dadu izvući iz prstenastih spacija, da se onda spacije, koje skupa sa

matricama vise u saonama, uzmognu dopremiti gore do mjesta za odlaganje. Kod prema ovom principu građevnih strojeva ne pomiču se prstenaste spacije za svog kružnog optoka sa svojim aksijalnim četverokutnim otvorima na odgovarajućim šinjama, već se njihov kružni optok, kako je već spomenuto, zbiva jednako kao kod matrica tim, što se pomoću na njihovim neokretljivim dijelovima smještenim produžnim krakovima i kukama na ovima provode na provodnoj žici. Jednako kao matrice stavljaju se u gibanje pomoću udarca na tipku, pa onda na provodnoj žici kliču dole k sabirnom mjestu odn. mjestu za slaganje. Iza dovršenog slaganja redova prevode se oni pomoću turala u saone k mjestu za lijevanje. U ovom položaju treba da iskopčaju redke, pa se stoga po četverobridnim osovinama, koje prolaze kroz njihove aksijalne otvore, primjereno zakreću. Uredaji kod sa takovim kružnim optokom providenim strojevima udešeni su tako, da se četverobridne osovine polože pred mjesto za izlijevanje, pa da kod preturanja slaganog retka sa mjesta za slaganje (sabiranje) u mjesto za lijevanje trebaju sva prstenasta spacija ovoga retka sa njihovim aksijalnim četverobridnim otvorima ići na četverobridne osovine. Poslije odlijevanja okreću se četverobridne osovine opet natrag u svoj prvotni položaj, pa se izvuku iz prstenastih spacija, tako da saone uzmognu ove dovesti do mjesta za odlaganje, da tako zaključe svoj kružni optok.

Kod do sada upotrebljivanih prstenastih spacija imaju klinasti prsteni usljed nejednakog razdeljenja njihove težine tendenciju, da se, čim su četverobridne osovine izvučene iz otvora, tako prekreću, da njihov deblji dio visi prema dole; u toj ih tendenciji podupire trešnja stroja. Četverokutni otvori klinastih prstenova usljed toga zauzimlju kose i medsobom različite položaje tako, da glatko naturanje prstenastih spacija na četverobridne osovine postaje nemogućim. Nastaju usvorenja i savijanja, koja uvijek prouzrokuju smetnje u pogonu, jer se složeni retci usljed toga često ne mogu odturati k mjestu za odljevanje.

Svrha je nazočnoga pronalaska, da ukloni ovaj nedostatak do sada upotrebljivanih prstenastih spacija i da se osobitim uređajem na prstenastim spacijama pobrine za to, da po odljevanju redaka od četverobridnih osovine u ishodni položaj natrag dovedeni klinasti prsteni i za vremena odlaganja i slaganja ostanu nepomični u ovom za sve ishodnom položaju, da svi četverokutni otvori budu u svako doba u položaju za primanje četverobridnih osovine.

Ova se svrha postizava tim, što je na svakom okretljivom klinastom prstenu pričvršćeno lisno pero, koje u ishodnom položaju tako zahvaća preko neokretljivog dijela (brvna) prstenaste spacije, da se ovaj čvrsto usvori između klinastog prstena i pera. Pritisak pera uzet je tako, da se klinasti prsteni ne mogu usljed nejednakog razdeljenja težine i potresa stroja pomaknuti iz svog ishodnog položaja.

Na nacrtu prikazana je jedna forma izvedbe pronalaska kao primjer na dupličnoj prstenastoj spaciji.

Fig. 1 prikazuje pogled odozgora na takovu spaciju u naravnoj veličini.

Fig. 2 prikazuje poprečni presjek prema liniji II—II na fig. 1 u povećanom mjerilu.

Duplična spacija sastoji se iz neokretljivoga dijela 1, koji je kako je poznato, izrađen slično, kao štap za matrice, te sa svojim kukastim gornjim dijelom visi na provodnoj žici, te koji, kako je običajno, imaju dva prstenasta otvora, u kojima se vrte klinasti prsteni 2 sa svojim glavinama 3. U sredini klinastih prstena nalaze se aksijalni četverokutni otvori 4, čije izmjere odgovaraju izmjerama četverobridnih osovine. Da klinasti prsteni 2 ne bi ispali iz neokretljivoga dijela 1, smješteni su na glavinama klinastih prstena donji koluti (spojnice) 5, čiji su promjeri veći od promjera odgovarajućih otvora neokretljivoga dije-

ovaj usvori između sebe i klinaste prstenova 2 lisna su pera 6 tako učvršćena, da u ishodnom položaju pritišću na dio 1, pa ovaj usvori između sebe i klinaste prstene. Ova se pera 6 mogu naravno izraditi i u jednom komadu sa donjim kolutima 5. Pošto su i ovi donji koluti pričvršćeni na klinastim prstenima. Da se klinasti koluti u njihovom ishodnom položaju osobito dobro osiguraju, može se perima 6 u tom položaju dati još jače uporište, da se neokretljivi dio 1 spacija provodi sa odgovarajućim upadnim utorima 7, u koje pera 6 upadaju u ishodnom položaju klinastih prstena 2.

Po odljevanju retka vrte se četverobridne osovine automatski natrag u njihov ishodni položaj, pa pri tom donasaju sve klinaste prstene 2 složenoga retka također u njihov za sve jednaki ishodni položaj. U tom su ali položaju pera 6 već došla do upadnih utora 7, pa onda klinaste prstene 2 i dalje podržavaju u tom ishodnom položaju. Četverobridne osovine mogu se sada izvući iz prstenastih spacija, a potonji sa matricama odvesti gore k mjestu za odlaganje, od kuda duž provodne žice klišu u svoj magazin, da nanovo otpočnu svoj kružni optok, a da se klinasti prsteni pri tom ne okreću iz svog ishodnog položaja. Tim se načinom postizava, da četverokutni otvori 4 svih klinastih prstenova 2 zauzimlju uvijek ispravni položaj, potreban za glatko preturanje prstenastih spacija na četverobridne osovine.

Patentni zahtjevi:

1. Prstenaste spacije za strojeve za slaganje matrica i lijevanje redaka, čiji je neokretljivi dio predviđen sa prema gore istaknutim krakom i kukom na njemu za vješanje na provodnu žicu, naznačena tim, da je na okretljivom klinastom prstenu (2) pričvršćeno pero (6), n.pr. lisno pero, koje u mirnom položaju klinastog prstena (2) zahvaća preko neokretljivoga dijela (1) spacije, pa ovaj usvori između sebe i klinastog prstena (2), tako da se potonji za kružnog optoka spacija duž provodne žice podržava u svom ishodnom položaju.

2. Prstenasta spacija prema zahtjevu 1, naznačena tim, da je pero (6), izrađeno kao perni jezičac na klinastom prstenu (2) pričvršćenog donjeg koluta (5).

3. Prstenasta spacija prema zahtjevu 1 i 2, naznačena tim, da je radi povećanje pritiskne snage pera (6) u neokretljivom dijelu (1) spacije predviđen upadni utor (7), u koji pero (6) upada u ishodnom položaju klinastog prstena (2).

FIG. 1

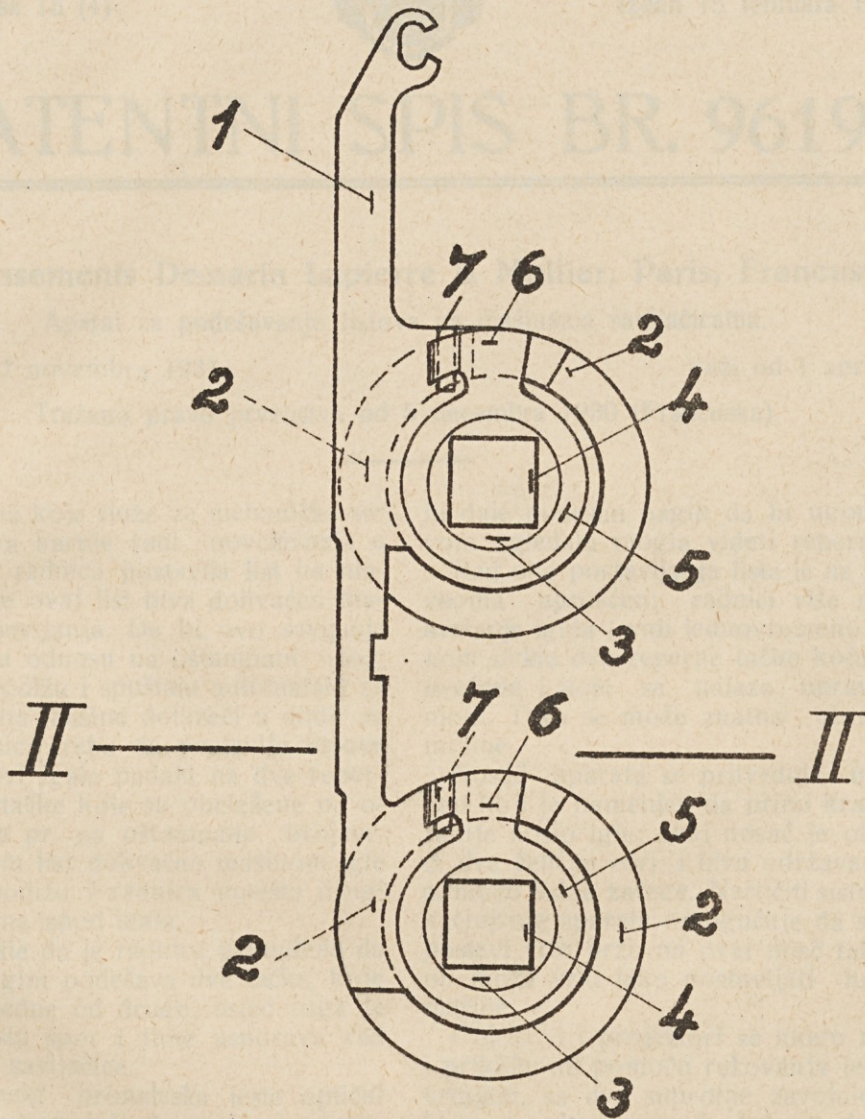

FIG. 2

